

ZOFIA WĄSOWICZ

ur. 1931; Brześć

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", okupacja niemiecka, Żydzi, ulica Lipowa, obóz na Lipowej

Obóz dla Żydów na Lipowej

A jeszcze co pamiętam z ulicy Lipowej. Na vis-à-vis, w tej chwili gdzie stoi ten olbrzymi gmach, to tam była filia obozu na Majdanku. I tam byli właśnie Żydzi przetrzymywani. Wtedy widziałam tych Żydów codziennie, oni byli doprowadzani na piechotę przez Niemców, szli na Majdanek i codziennie wracali. I na takich różnych deskach czy na ramionach dźwigali tych, którzy tam czy zmarli, czy ledwo szli. Dlatego w tym wąwozie, w rynsztoku ludzie kładli chleb. I to dzień w dzień marsz tych ludzi pamiętam. To byli Żydzi. I te baraki dłuższy czas stały, już nawet jak wyszłam za mąż i jeszcze z wózkiem jeździłam. Tam było chyba później wojsko, zajęło tą filię na Majdanku. Nie wiem, kiedy zlikwidowali, bo ja w [19]59 czy w [19]60 wyniosłam się stamtąd, już dostałam mieszkanie. To jeszcze te baraki były. Nawet dziwiłam się, że Żydzi nie protestowali, żeby tam zostało takie coś wybudowane, bo to przecież ci Żydzi przechodzili gehennę w tym miejscu.

To zostało postawione przez Niemców. Ale w stu procentach to nie powiem. Ja tylko pamiętam, że [wcześniej] były tam zboża siane. To mniej więcej od ulicy Grottgera do Lipowej [był teren obozu]. Ja tam później chodziłam i te baraki oglądałam. Później w tych dwóch barakach, które stały tak prostopadle do ulicy Grottgera, to były sklepy, już jak wojsko zostało zlikwidowane: meblowy, chemiczny, przeróżne.

A później, jak była ta likwidacja Żydów, to ten obóz został zlikwidowany, ci Żydzi poszli na Majdanek no i tam prawdopodobnie w tej likwidacji Żydów na Majdanku [zginęli].

Tak jak teraz jest wejście, tam stała taka budka wartownicza, później jak już wojsko polskie przejęło, stał zawsze wojskowy i pilnował wejścia. A jak Niemcy byli, to ten obóz był otoczony siatką i tam straż była niemiecka. Wejście było od ulicy Lipowej. Tak jak wejście jest teraz do tych sklepów, w tym miejscu to było.

Data i miejsce nagrania	2007-07-20, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"